పొద్దు తిరగని పూలు

– శ్రీ రుద్ర

(గత సంచిక తరువాయి)

ఇక మదనపల్లె నుండి వచ్చిన వాళ్ళ పిల్లలు వాళ్ళ నాన్నలని అప్పా, అప్పా అని పిలుస్తుంటే మాకేదో వింతగా ఉండేది. వాళ్ళని పట్టుకుని నేను "ఏడప్పా మీ అప్పా! ఏందప్పా మీ గొప్పా!" అంటూ ఆట పట్టించాను.

ఇంతలో "ఏమిరా! పొట్టి గుంకా, మీ నాయనకి చెప్పేమా ఏమీ? లేక రెండు తగిలిద్దునా" అని ఒక పెద్ద కుర్రాడు కిట్టప్ప బెదిరించేసరికి నాకు భయం పుట్టి వెంటనే మెల్లగా అక్కడ నుంచి జారుకున్నాను.

తన పెళ్లి సమయానికి కేశవకి ఇరవైయేళ్ళే ఇంకా బి.కామ్ చదువుతున్నాడు కానీ తననొక ఇంటి వాణ్ని చేయటం జరిగిపోయింది.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్లకే అక్కకి కూడా పదిహేను పదహారేళ్ళ వయస్సున్నపుడు, తనకి పెళ్లి చేస్తానని తాత గారితో చెప్పడానికి నాన్న బెల్లంపల్లి వచ్చారు. ఆ పెళ్లి కొడుకెవరో కాదు మా పెద్దత్త రామేశ్వరి గారి పెద్దబ్బాయి రాఘవ రావే!

రామేశ్వరి అత్తా వాళ్ళు చాలా డబ్బున్న వాళ్ళని, రామనాధం మావయ్యకి గుంటూరులో పొగాకు వ్యాపారముందని, వాళ్లకి రెండు కార్లు కూడా ఉన్నాయని అప్పట్లో గొప్పగా చెప్పుకునే వారు. ఇదే కాకుండా రామనాధం మావయ్య షిరిడి సాయిబాబా భక్తులని, బాబా పేరు చెబితే చాలు ఎంతో డబ్బు విరాళాల రూపంలో ఎడా పెడా దానం చేసేవారని విన్నాము.

తాతగారికి కూడా తిరిగి తన మేనకోడలు రామేశ్వరి కొడుకుకే సుగుణక్క సంబంధం కలపడం బాగా నచ్చింది. ఐతే! అక్క తను చదువుకుంటానని ఎంత ప్రాధేయపడ్డా తొమ్మిదో తరగతి చదువుతుండగానే బడి మాన్పించేసి పెళ్లి చేయటానికి సిద్ధ పడ్డారు.

ఒక విషయం నాకూ అక్కకే అర్థం కాలేదు. ఇన్నేళ్ళుగా మమ్మల్ని పట్టించుకోని మా గుంటూరు మేనత్తకి మా మీద ఇంత దయ హఠాత్తుగా ఎలా వచ్చిందోనని. నాన్న హైదరాబాద్ వెళ్లి పోగానే ఇంట్లో వాళ్ళ మాటల వల్ల తెలిసింది రామేశ్వరి అత్తా వాళ్ళ స్థితిగతులు ఇప్పుడు ఊహించలేనంతగా మారిపోయాయని, అందుకే వాళ్ళు సుగుణక్కని సంబంధం కలుపుకోవడానికి ఇష్ట పడుతున్నారని.

కొన్నాళ్ల క్రితం రామనాథం మావయ్య జపాన్ కు అతి పెద్ద పొగాకు సరుకును రవాణా చేస్తున్న ఓడ మునిగిపోవడం వలన, ఆయనకు కోలుకోలేనంత తీవ్ర నష్టం కలిగిందని తెలిసింది. అప్పట్లో ఇటువంటి అనుకోని విపత్కర ఘటనలకు బీమా సదుపాయం ఉండేది కాదు. ఉన్నా మన దేశంలో చాలా మందికి ఇది తెలిసేది కాదు.

రామనాథం మావయ్య భారీ సొమ్మును తర్వాత అక్కరకు వస్తుందనుకుని భూములు కొనుగోలు చేసి పెట్టమని చుట్టాలని, స్నేహితులని గుడ్డిగా నమ్మి వాళ్ళకిచ్చారు. వాళ్లేమో అలా కొన్న భూములను వాళ్ళ భార్యల పేర్ల మీద రిజిస్టర్ చేసుకున్నారని ఆయనికిప్పుడు ఎంతో అవసరమైనప్పుడు తెలిసింది.

పాపం! ఈ ఆపత్సమయంలో వారు చేసిన నమ్మక ద్రోహానికి ఆయన పూర్తిగా కృంగిపోయారు. తిరిగి పెట్టుబడి పెట్టడానికి సహ వ్యాపారులు సహకరించక పోగా ఇంతకు ముందు పెట్టుబడుల కోసం చేసిన అప్పులన్నీ వెంటనే తీర్చమని వత్తిళ్లు పెరిగాయి.

రామనాథం మావయ్య ఇటువంటి సమయంలో తన మంచితనం, పరువే ముఖ్యమనుకుని, ఉంటున్న పెద్ద ఇల్లు దానితో పాటు ఇంట్లో నగలన్నీ అమ్మి, అందరి అప్పులు తీర్చేసాక ఇప్పుడేమీ లేకుండా పెద్ద సంతానంతో మాత్రం మిగిలారు. ఆయనకు కుటుంబ పోషణ భారమైన ఈ పరిస్థితిలో అందరి కంటే పెద్దవాడైన రాఘవ బావ స్కూల్ ఫైనల్ తోనే తన చదువు ఆపేసి ఉద్యోగం వేటలో ఉన్నాడు. అందుకే రాఘవ బావని సికింద్రాబాదుకి రప్పించి రైల్వేలో ఉద్యోగం ఇప్పించారు నాన్న.

మధ్య తరగతి చరిత్ర పునరావృత్తమవుతోంది!

తన మేనమామ ఎలాగైతే తనకి ఉద్యోగమిప్పించి పిల్లనిచ్చి పెళ్లి చేసాడో అలాగే నాన్న కూడా రాఘవ బావకి

సుగుణక్కనిచ్చి పెళ్లి చేద్దామనుకున్నాడు!

తలచుకుంటే ఎంతో విచిత్రంగా ఉంటుంది. వీళ్ళందరూ మంచి వాళ్ళే. కానీ సమస్యల నుంచి తప్పించు కోవడానికి వీళ్ళు ఏదో ఒక తక్షణ పరిష్కారం అమలు పరిస్తే, దాని జీవిత కాల పర్యవసానం వీళ్ళ పిల్లలు తప్పక అనుభవించే వారన్నమాట!

పెళ్లప్పుడే చూసాను నాజూగ్గా, సన్నగా ఉన్న రాఘవ బావని. అప్పట్నుంచీ తనని నేను బావా అని చనువుగా పిలవడం మొదలైంది.

విజయ్ బాబు స్వగతం

మలి మజిలీ – సికంద్రాబాదు

అక్క పెళ్ళైన కొన్నాళ్ళకి తాతగారి పదవీ విరమణ కాలం సమీపించింది. ఆయన ఇక స్వంత ఇల్లు కట్టుకో దలిచి సికంద్రాబాదులోని సీతాఫలమండికి దగ్గరలోనే అప్పటి నిజాం నవాబు సంబంధీకుల నుంచి చాలా పెద్ద స్థలం కొన్నారు.

ఇక వెంటనే తన క్రొత్త ఇంటి నిర్మాణపు పనులు కూడా మొదలెట్టించారు. క్రొత్త స్థలంలోనే ఒక సున్నపు బట్టీ ఏర్పాటుతో పాటు, ఎడ్ల సాయంతో సున్నం తయారీ చేయించి, బెల్లంపల్లి అడవుల నుంచి మంచి కలప కొని త్వరలోనే రెండంతస్తుల భవంతి కట్టించేసారు.

క్రొత్త ఇల్లు పూర్తయ్యే సమయానికి తాతగారి పదవీ కాలం కూడా ముగిసి అందరూ నూతన గృహ ప్రవేశం చేశారు. ఈ శుభకార్యం జరిగిన తరువాత తాతగారు చిట్టికి కూడా రైల్వేలో స్టోర్స్ శాఖలో ఉద్యోగం వేయించి త్వరలోనే చిట్టికి సుమతి అత్తారింటి వైపు చుట్టాలమ్మాయినిచ్చి వివాహం జరిపించారు.

అలుపెరగని తాతగారు ఇప్పుడు తన పిల్లలందరికి ఇళ్ళు కట్టించివ్వాలన్న పెద్ద పనికి పూనుకున్నారు. అమ్మకి, రమ పిన్నికీ, చిట్టికి ఇంకా సుమతికి తానే దగ్గరుండి వేర్వేరు ఇళ్ళు కట్టించి పంపకం చేసేసారు. ఇవన్నీ పూర్తవ్వగా మిగిలిన కొంత జాగా అప్పటికలాగే ఉంచారు. తాతగారు జాగ్రత్తగా పొదుపు చేసిన తన సంపాదనని తన పిల్లలందరికీ ఎంతో చక్కగా ఉపయోగించారు.

అమ్మకి తాతగారు కట్టించిన క్రొత్త ఇంటికి నేను కూడా మారాను. ఇక్కడ పెద్ద చెల్లెలు సుభద్ర, పెద్ద తమ్ముడు కృష్ణుడుతో పాటు నా సహవాసం మొదలైంది. నన్ను సికంద్రాబాదులోని మెహబూబ్ కాలేజీ వాళ్ళు నడిపే స్కూల్ లో చేర్పించారు.

క్రొత్త ఇంటి దగ్గర వాతావరణం నాకు నచ్చింది. చాలా మంది పిల్లలతో ఆడుకోవడానికి హాయిగా ఉంది. కాబోతే ఇంటినుంచి స్కూల్ కి మూడు మైళ్ళ దూరం నడవాలి.

ఇన్నాళ్లు బెల్లంపల్లిలో తాతగారు నా స్కూల్ అవసరాలన్నీ అడగకుండానే ఏర్పాటు చేసేవారు. కానీ ఇప్పుడు ఏది కావాలన్నా నాన్నని అడగాలంటే నాకు జంకుగా ఇబ్బందిగా ఉండేది.

స్కూల్ కి వెళ్లే దారిలో చాలా సినిమా హాళ్లు ఉండేవి. బెల్లంపల్లిలో ఇవేమీ తెలియని నాకు ఇదో చక్కటి క్రొత్త ప్రపంచంలా కనిపించేది. సికింద్రాబాద్ వీధుల్లో కనబడే పెద్ద సినిమా పోస్టర్లని చూడటం నాకు ఎంతో ఆసక్తిగా ఉండేది. ఇక్కడ నవంబర్ నెల వచ్చే సరికే పతంగులను ఎగుర వెయ్యడం మొదలయ్యేది. మెల్లగా, తెలియకుండానే నాకు చాలా స్వేచ్ఛ మొదలయ్యింది.

అమ్మ నన్ను పెద్దగా పట్టించుకునేది కాదు. ఏదో భోజనం సమయానికి పిలవటం అంతే! నాన్నకి కూడా నన్ను పట్టించుకునే సమయం ఉండేది కాదు. ఆదివారమొస్తే కొంచెం తీరిక చిక్కేది ఆయనకు. ఆ సమయం కూడా క్రొత్త ఇంట్లో పూలు, పండ్ల చెట్లు నాటటం, వాటి సంరక్షణ ఇంకా పిల్లలతో ఆడడమే ఆయనకి సరిపోయేది.

క్రొత్త స్కూల్ లో మొదట్లో కొంచెం కష్టం వేసినా త్వరలోనే నేను కూడా బాగానే చదవటం మొదలుపెట్టాను. ఇంగ్లీష్ భాష మీద ఇష్టంతో బాగా నేర్చుకోవాలని ప్రయత్నించేవాడిని. పదవ తరగతిలో నాకు మార్కులు బాగానే వచ్చాయి.

ఉమత్త వాళ్ళబ్బాయి వినోద్ కూడా నాతో పాటు పి.యు.సిలో సైన్స్ గ్రూప్ తీసుకున్నాడు. ఇద్దరం బాగానే చదువుతుండే వాళ్ళం. వినోద్ క్రికెట్ ఆట అంటే బాగా ఇష్ట పడేవాడు. క్లాసులవ్వగానే సాయంత్రం మైదానంలో ఆటలాడడానికి వెళ్లి పోయేవాడు. నాకు మాత్రం ఆకలి కడుపుతో ఏ ఆటలాడడానికి అంత ఆసక్తి ఇంకా శక్తీ ఉండేది గాదు. దీనితో మెల్లిగా కాళ్ళీడ్చుకుంటూ ఇంటి దారి పట్టేవాడిని.

మెల్లగా ఇంట్లో వాతావరణం ఇంకా ఆర్థిక ఇబ్బందుల వల్ల నాకు చిరాకు మొదలైంది. నాకు మాత్రం ఏదో త్వరగా సాధించేసి జీవితాన్ని హాయిగా అనుభవించేయాలని ఉండేది.

నా పి.యు.సి చదువు ముగియబోతుండగా నాన్నావాళ్ళు నేను ఇక త్వరగా ఉద్యోగం చూసుకొని ఇంట్లో సహాయంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నట్లు నాకర్థమైంది. నాన్నకి కూడా ఆర్థిక పరిస్థితి కష్టంగా మారడంతో ఆయన ఆలోచనా విధానం కూడా అలాగే ఉండేది. బాగా చదివి మెడికల్ కాలేజీలో సీటు సంపాదించి డాక్టర్ అవ్వాలన్న నా కోరిక తీరబోదని నాకు బలంగా సంకేతాలు వస్తున్నాయి.

మెడిసిన్ చదవటానికి ఆర్థిక పరిస్థితి సహకరించక పోతే కనీసం డిగ్రీ కాలేజీలో చేరి పై చదువులు చదివి లెక్చరర్ ఐనా అవ్వాలని ఉందని కూడా నాన్నతో చెప్పలేకపోయాను. దీనితో పి.యు.సి చివరి పరీక్షల సమయానికి నా

ఉత్సాహం పూర్తిగా సన్నగిల్లింది. కాలేజీ ప్రక్కనే సినిమా హాళ్లు ఉండటంతో నా మనోవేదన మరల్చుకోటానికి సినిమాలు చూడడం నాకొక వ్యాపకంగా మారింది.

ఇటు చూస్తే నాన్న తన ధ్యాస బ్రిడ్జి ఆట నుంచి పేకలో మూడు ముక్కలాటకి మార్చాడు. ఈ పేకాట బాగా ఆడి డబ్బులు త్వరగా సంపాదించాలని ఆశపడ్డ నాన్న దానికి పూర్తిగా వశమయ్యాడు. దీనితో పాటు త్రాగడం కూడా తోడై ఎంతో తెలివితేటలున్న నాన్న కూడా దారి తప్పి అప్పుల పాలయ్యాడు.

అప్పుల వాళ్ళు వస్తే మామూలుగా రారుగా! నాకు బాగా గుర్తుంది. అప్పుడప్పుడూ ప్రొద్దునే ఒక కాబూలీ వాడు పెద్ద మోటర్ సైకిల్ పై వచ్చి "రావు సాబ్!" అని బిగ్గరగా పిలిచే వాడు.

తాతగారికి కూడా నాన్న గురించి బాగా దిగులు పట్టుకుంది. తన మేనల్లుడు చేసే అప్పులు ఇంకా మందు కొట్టడం ఆయనకు తెలిసిపోయింది. తాతగారు అమ్మ దగ్గరకొచ్చి నాన్న గురించి ఎప్పుడడిగినా ఆఫీస్ పని వల్ల లేటుగా వచ్చారని, పడుకున్నారని ఇంకా లేవలేదని చెప్పేది. దీనితో కమలమ్మ కూడా తనని మోసం చేస్తోందని చెప్పి తాతగారు బాధ పడేవారు.

అమ్మ మాత్రం ఏం చేస్తుంది. తనకు కూడా పొదుపు చేయటం అలవాటు లేదు. ఇంకా నాన్న ఇచ్చే డబ్బుతో జాగ్రత్తగా కుటుంబం నెట్టుకు రావడమూ కష్టమే. రమ పిన్ని వాళ్ళింట్లో కూడా ఇదే తంతు. ఉద్యోగం మానేసిన భర్తతో, పది మంది పిల్లలతో ఆవిడా సతమతమౌతుండేది. వీళ్ళందరికీ తాతగారు వీలైనంత తన పెన్షన్ డబ్బులతో ఏదో ఒక సహాయం చేసేవారు.

అదేమిటో ఆ తరం వాళ్లెవరిని చూసినా గంపెడు సంతానం కని ఒక్క మనిషి సంపాదనతో నెట్టుకు రావాలని ప్రయత్నించే వారు.

తాతగారు ఎంతో క్రమశిక్షణగా తన ఆరోగ్యం కాపాడుకుంటూ అలాగే తన కుటుంబమంతటికీ ఏ మాత్రం నలత వచ్చినా హోమియో వైద్యం చేస్తూ ఒక పెద్ద దిక్కులా నిలబడేవారు. అప్పటికే ఆ కాలంలో కుటుంబనియంత్రణ గురించిన అవగాహన పెంచుకుని తాతగారు తన అల్లుళ్ళకి ఎంత చెప్పినా వాళ్ళు వినకుండా గంపెడు సంతానాన్ని కన్నారు. ఈ విషయంలో ఆయన కొడుకులు కేశవ ఇంకా చిట్టి చిన్నసంతానంతోనే సరిపెట్టి నయమనిపించారు.

నేను పి.యు.సి చదువుతుండగానే నాన్న పెద్ద చెల్లి సుభద్రకి పెళ్లి చేయాలని నిశ్చయించారు. సుభద్రకి చదువు మీద శ్రద్ధ లేకపోగా కొన్ని ఆరోగ్య ఇబ్బందులు కూడా ఎప్పుడూ ఉండటం వలన దూరపు చుట్టాలకి తెలిసిన జోగారావు అనే కుర్రవాడి సంబంధం చూసారు.

జోగారావు మెట్రిక్ కూడా పాస్ అవ్వలేదు. తన ఆర్ధిక స్థితి కూడా అంతంత మాత్రమే. కానీ సుభద్ర పరిస్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని అతనికిచ్చి పెళ్లి చేశారు. జోగారావుకు తగినంత చదువు లేకపోవడం వలన నాన్న త్వరలోనే అతనికి రైల్వేలోనే కళాసీ ఉద్యోగం వేయించారు.

ఈ సమయంలో చెల్లి పెళ్లి ఖర్చులతో సతమతమౌతున్న వేళ నాన్నని నేను డిగ్రీ చదువుతానని ఇంకో మూడేళ్లు ఇది భరించమని అడగలేకపోయాను. ఒక వేళ అడిగినా నాన్నకి అది సాధ్యమయ్యేది కాదు.

నాన్నకి మా తర్వాత పుట్టిన ముగ్గురు ఆడ పిల్లలూ, ఇద్దరు మగ పిల్లల అవసరాలను తీర్చటమే గగనమౌతోంది. ఇది చాలదన్నట్లు అమ్మ మళ్ళీ గర్భవతి అయ్యింది. త్వరలోనే నాకు ఇంకో తమ్ముడు పుట్టాడు.

ఏమి చెయ్యను? ఏమీ చెయ్యలేని పరిస్థితిలో నాన్నతో సరే! నేను కూడా ఉద్యోగంలో చేరతానన్నాను. నాన్న రైల్వేలో నా గురించి క్లర్క్ ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నం చేశారు కానీ ఉద్యోగాలు ఖాళీ లేవన్నారు. నా మీద అప్పటికే మంచి అభిప్రాయం పోయిన తాతగారు కూడా నా ఉద్యోగం గురించి ఏమీ సాయం చెయ్యకున్నారు.

ఏదో ఒక ఉద్యోగం మొదలుపెట్టి తరువాత అవకాశం వచ్చినప్పుడు మంచి ఉద్యోగం సంపాదించవచ్చని నాన్న నన్ను బలవంత పెట్టి, రైల్వేలోనే ఒక చిన్న ఉద్యోగం ఇంచుమించు కళాసీ స్థాయి వంటిదే ఇప్పించారు.

ఇది కూడా నా జీవితాన్ని మలుపు తిప్పిన దురదృష్టకర సంఘటన.

నేను చాలా బాధ పడ్డాను. లోలోన ఎంతో కుమిలిపోయాను. నా ఆవేదనని ఎవరితో పంచుకోవాలో తెలీదు. అందరికీ అప్పటి మా కుటుంబ ఆర్ధిక పరిస్థితి మాత్రమే కనపడింది. దాని గురించే ఆలోచించారు. నేను కూడా నాలుగు రూకలు సంపాదిస్తే నాన్నకి ఆసరాగా ఉంటానని భావించారు.

ఎంతో అయిష్టంగా నేను ఆ చిన్న రైల్వే ఉద్యోగంలో చేరాను. నా తెలివితేటలకి ఈ ఉద్యోగం చేయటం నాకు ఏమాత్రం సంతోషం కలిగించలేదు. చాలా మంది నా తోటి ఉద్యోగస్తులంతా పెద్దగా చదువుకున్నవారు కాదు. పని వేళలు పూర్తవ్వగానే పేకాట, మందు కొట్టడమే వాళ్ళ ముఖ్య దినచర్య.

ఈ ఉద్యోగమంటే అసలే కోపంతో బాధగా ఉన్న నేను పనవ్వగానే ఇంటికెళ్ళటం ఇష్టం లేక నా విచక్షణ కోల్పోయి వారి సాంగత్యానికి లోనయ్యాను. సిగరెట్లు త్రాగుతూ సినిమాలు చూసి రాత్రి ఆలస్యంగా ఇంటికి రావటం చేస్తూ దాదాపు ఏడాది గడిపేశాను.

నా వ్యవహారం గమనిస్తున్ననా గొప్ప బంధుగణం నా గురించి మరో సాయానికి పూనుకున్నారు. నాకు పెళ్లి చేస్తే బాధ్యత తెలిసి కుదురుకుంటానని. ఈ పాటికే నా జీవిత గమ్యం గురించిన ప్రణాళికలు మానేసిన నేను ఇంట్లో వాళ్ళు నాకు పెళ్లి సంబంధం చూస్తామంటే వద్దని చెప్పలేదు.

కొన్నాళ్ళకి జోగారావు తరఫున ఒక పెళ్లి సంబంధం వచ్చింది. తనకి దూరపు చుట్టమొకాయన జగ్గయ్యపేట దగ్గర చిన్న ఊర్లో ఉపాధ్యాయుడు. ఆయన రెండో కూతురు కనకదుర్గ ఐదవ తరగతి చదువాపి ఇంట్లోనే ఉంటోంది. ఆ కుటుంబం మంచిదని జోగారావు నాన్నకి చెప్పి ఈ సంబంధం ఖాయం చేసుకొమ్మని ఒత్తిడి చేసాడు.

దీని గురించి నాన్న నాతో ప్రస్తావించినప్పుడు కోపంలో ఉన్న నేను "ఏదో ఒకటి చేసుకోండి. నేనేమీ దీని గురించి ఆలోచించను" అని నాన్నకి మొండిగా చెప్పటంతో కనకదుర్గతో నా పెళ్లి జరిగిపోయింది.

కనకదుర్గ అమాయకపు మాలోకం. చదువు లేకపోతే సరి, లోకజ్ఞానం కూడా లేదు. ఆఖరికి వంట కూడా చేయటం రాదు. పెళ్ళైన అతి త్వరలోనే నాకర్ధమైపోయింది, నేను ఎంతటి ఊబిలో కూరుకుపోయానో అని.

భగవంతుడా! నేనెంతటి తప్పు చేసాను. చక్కటి భవిష్యత్తుకు ఏర్పాట్లు చేసుకోవలసిన నేను ఆవేశంలో ఒక మూర్ఖ జీవిలా ప్రవర్తించాను. ఇక తిరిగి సరిదిద్దుకోలేని పరిస్థితికి నన్ను నేను చేర్చుకున్నాను.

కొన్ని రోజులకే ఇంట్లో వాళ్ళకి కూడా అర్ధమయ్యింది క్రొత్త కోడలు పిల్ల పెద్ద భారమని. లౌక్యం తెలియని, పనికిరాని ఈ అయోమయపు పిల్లని వాళ్ళు భరించదలచలేదు. అందుకని మాకు వేరే కాపురం కొంచెం దూరంగా ఏర్పాటు చేసి మమ్మల్ని బయటకు తోశారు.

(కొనసాగింపు వచ్చే నెలలో)

COMMENTS